

Posudek vedoucího diplomové práce

Pavel Pojkar: Výroba zbraní pro Wehrmacht a armády spojenců Německa v českých zbrojovkách za Protektorátu Čechy a Morava v letech 1939-1945, Praha 2011, 213 stran rkp.
+ přílohy

Pavel Pojkar si pro svou diplomovou práci zvolil nesnadné téma zbrojní výroby v protektorátu v období druhé světové války. Jde totiž o komplexní záležitost, která se netýká jen výroby samotné, ale i hospodářských a sociálních poměrů u nás, cílů nacistické politiky v obsazených českých zemích apod.

Autor se rozhodl soustředit pouze na zbrojení jako takové, resp. na historii klíčových zbrojních podniků a strukturu jejich výroby. Vedle toho se pokusil odpovědět na některé otázky související s koncepcí československého meziválečného zbrojního průmyslu, příčinami zájmu Němců o naše zbrojovky a významem v protektorátu vyráběné výzbroje pro válečné úsilí Německa a jeho spojenců (s. 7). Výsledkem je poměrně rozsáhlé dílo s bohatou obrazovou přílohou.

Nejlépe si autor vedl v analýze vývoje protektorátní zbrojní výroby. Ta se vlastně prolíná stěžejními kapitolami 3 – 6. Značný prostor zde věnoval popisu jednotlivých zbraní, především pak obrněných vozidel vyráběných v BMM (bývalá ČKD) a jejich působení na frontách druhé světové války. Autor dokládá, jak byl postupně opuštěn původní zbrojní program a nahrazen novými modely vyvinutými také českými konstruktéry (např. u stíhače tanků Hetzer). Je zřejmé, že autor je s válečnou produkcí českých zbrojovek a kvalitou i osudy jejich výrobků detailně seznámen.

Přes výše uvedené práce trpí řadou nedostatků. Pojikar se například podrobně zabývá produkcí zbrojovek, pozornost však již téměř nevěnoval metodám řízení těchto podniků, pracovním podmínkám v nich, sabotážím atp. Širší souvislosti německé zbrojní politiky zmiňuje jen okrajově. Poměrně malou pozornost také věnoval zásobování a ekonomice těchto podniků jako takových. Také zájem Němců na protektorátu jako průmyslové a zbrojní bázi a jeho vliv na situaci u nás zůstal stranou autorova zájmu. Práce je tak spíše jakýmsi vojensko-technickým přehledem než komplexním vhladem do problematiky zbrojní výroby.

Dokladem této skutečnosti jsou také zdroje, o které se autor opíral. Jde o relativně malé množství odborné literatury, kde dominují vojenské technice věnované práce Ivo Pejčocha. Autor nepracoval v domácích archivech. Zahraniční literaturu ani prameny Pojikar nevyužil. Inspiraci nepočtenou česky psanou literaturou dokládá i chudý poznámkový aparát. Například na stranách 131-151 jsou jen tři poznámky.

Pojikarova diplomová práce tak zcela nenaplnila do ní vkládaná očekávání. Přes výše uvedené se ale domnívám, že autor prokázal schopnost samostatné vědecké práce. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhované hodnocení: **dobře**

Praha, 9. září 2011

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph. D.